

Materiały informacyjne MENiS na temat zachowań w przypadku zamachu terrorystycznego.

Szanowni Państwo,
Rektorzy Szkół Wyższych,

W związku ze wzrostem zagrożenia atakami terrorystycznymi na terenie Europy i możliwością wystąpienia tego typu zdarzeń w Polsce, Policja podjęła działania informacyjno-edukacyjne, mające na celu zapewnienie społeczeństwu wiedzy niezbędnej w zakresie bezpieczeństwa. W tym celu opracowane zostały materiały edukacyjne, które policjanci prewencji kryminalnej będą wykorzystywać podczas szkoleń. Wspomniane materiały dotyczą niebezpieczeństw, jakie niesie ze sobą terroryzm i właściwego zachowania się w przypadku zagrożenia atakiem. Uprzejmie informuję, iż działaniami służb prewencyjnych w pierwszej kolejności zostaną objęte dzieci, młodzież szkolna i studenci szkół wyższych.

W związku z powyższym przekazuję materiały informacyjne, opracowane przez Komendanta Głównego Policji, na temat zachowań w przypadku zamachu terrorystycznego, z prośbą o upowszechnienie ich treści w środowisku studenckim oraz podjęcie odpowiednich działań.

Z poważaniem,

Podsekretarz Stanu w MENiS
Tomasz Szulc

Warszawa, 15 kwietnia 2004 r.

MATERIAŁY INFORMACYJNE NA TEMAT ZACHOWAŃ W PRZYPADKU ZAMACHU TERRORYSTYCZNEGO

Efektywność wszelkich działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie aktom terroryzmu jest pochodną skuteczności służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo kraju i gotowości społeczeństwa do wspierania tych działań oraz wzajemnego zaufania i odpowiedzialności za wspólne dobro.

I. INFORMACJE OGÓLNE DOTYCZĄCE TERRORYZMU

Terroryzm to szeroki termin oznaczający użycie siły lub przemocy w stosunku do osób lub własności, w celu:

- zastraszenia,
- przymuszenia lub
- okupu.

Skutki terroryzmu mogą obejmować znaczną liczbę ofiar, uszkodzenia budynków, zakłócenia w dostępie do podstawowych usług, takich jak: elektryczność, dostawy wody, opieka medyczna, telekomunikacja, komunikacja miejska.

W strukturach polskiej Policji funkcjonują pododdziały antyterrorystyczne i komórki minersko-pirotechniczne, specjalnie przygotowywane do tego, aby zapobiegać i stawiać czoła aktom terroru.

*Najgroźniejszym z możliwych aktów terrorystycznych jest **zamach bombowy**.*

Specyfika zamachu bombowego polega na tym, że nie rozróżnia on "swoich" czy "obcych", natomiast broń palna jest skierowana przez terrorystę w konkretną osobę, porywa się na określonego człowieka.

Ofiarą zamachu może stać się każdy, kto będzie przebywał w pobliżu miejsca wybuchu. Nie mają na to wpływu jego poglądy polityczne lub stan majątkowy. Ofiarą może stać się równie dobrze matka z dzieckiem na spacerze, emeryt czy też biznesmen wychodzący z banku.

W przypadku ataku terrorystycznego, szczególnie bombowego, w większości przypadków ofiarami są ludzie, którzy nie mają nic wspólnego z działaniami politycznymi!

Zdarzają się przypadki, że podłożona bomba zostanie ujawniona przed eksplozją. Specjaliści posługują się w tym przypadku terminem **"incydent bombowy"**.

Właściwe zachowanie w przypadku wystąpienia takiej sytuacji jest niezwykle ważne dla przebiegu zdarzenia, jego skutków i działania specjalistów policyjnych.

Informacji o zagrożeniu incydem bombowym nie wolno bagatelizować ani lekceważyć!

Zapamiętaj!

- Wybuch jest sytuacją nagłą i nieodwracalną!
- Jeśli widzisz "bombę", to ona "widzi" też ciebie, a to oznacza, że jesteś w polu jej rażenia.

II. SYMPTOMY WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA INCYDENTEM BOMBOWYM

Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub też są one trudno dostrzegalne. Dlatego zwracaj uwagę na to, co dzieje się w najbliższym otoczeniu, np. podczas zakupów, w podróży, podczas uczestnictwa w imprezach masowych, uroczystościach religijnych i innych miejscach publicznych, gdzie przebywa duża liczba osób.

Zainteresowania i uwagi wymagają:

- rzucające się w oczy nietypowe zachowania osób;
- pozostawione bez opieki przedmioty typu: teczki, paczki, pakunki, itp.;
- osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku;
- samochody, a w szczególności furgonetki pozostawione w nietypowych miejscach, tj. w pobliżu kościołów, synagog, meczetów lub miejsc organizowania imprez masowych, zawodów sportowych i zgromadzeń.

Należy jednak pamiętać, że terrorysta nie zawsze musi wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem.

O swoich spostrzeżeniach poinformuj:

- służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo obiektu,
- Straż Miejską lub Policję (telefony alarmowe znajdziesz w punkcie IV).

III. JAK POSTĘPOWAĆ W SYTUACJACH ZAGROŻENIA INCYDENTEM BOMBOWYM

Oto kilka rad przygotowanych przez ekspertów z Biura operacji Antyterrorystycznych Komendy Głównej Policji.

Możesz przygotować się na wypadek powstania tego typu zagrożenia w miejscach użyteczności publicznej:

- pomyśl, którędy w pośpiechu można się ewakuować z budynku, metra, sklepu lub innych zatłoczonych miejsc. **Zapamiętaj, gdzie znajdują się klatki schodowe i wyjścia ewakuacyjne, a przede wszystkim tzw. drogi ewakuacyjne.**
- zwróć uwagę na ciężkie lub łatwo tłukące się przedmioty, które mogą być przesunięte, zrzucone lub zniszczone podczas wybuchu. **Zapamiętaj elementy z najbliższego otoczenia.**

Pamiętaj o tym, aby nie przyjmować od obcych osób żadnych pakunków, nie pozostawiać własnego bagażu bez opieki.

Jeżeli jesteś osobą, która dowiedziała się o podłożeniu ładunku wybuchowego lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinieneś natychmiast ten fakt zgłosić służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo na tym terenie, czyli najbliższej jednostce Policji lub Straży Miejskiej, władzom administracyjnym.

Informacji takiej nie należy rozpowszechniać, gdyż jej przekazanie osobom trzecim może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.

Zawiadamiając Policję staraj się podać następujące informacje:

- rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot);
- treść rozmowy z osobą przekazującą informację o podłożeniu ładunku wybuchowego;
- numer telefonu, na który przekazano informacje o zagrożeniu oraz dokładny czas przyjęcia;
- opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.

Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia "bombowego".

Do czasu przybycia Policji należy w miarę istniejących możliwości zabezpieczyć zagrożone miejsce, zachowując elementarne środki bezpieczeństwa, bez narażania siebie i innych osób na niebezpieczeństwo.

1. Po przybyciu Policji na miejsce incydentu bombowego przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
2. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
3. Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia "bomby" użytkownicy pomieszczeń powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie celem odnalezienia przedmiotów nieznanego pochodzenia.
4. Podejrzanych przedmiotów NIE WOLNO DOTYKAĆ! O ich lokalizacji należy powiadomić administratora obiektu.
5. Pomieszczenia ogólnodostępne (korytarze, klatki schodowe, windy, toalety, piwnice, strychy) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu sprawdzają i przeszukują osoby wyznaczone lub służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.
6. Po ogłoszeniu ewakuacji należy zachować spokój i opanowanie. Pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
7. Po ogłoszeniu ewakuacji w miejscu twojej pracy należy je opuścić, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, nesesery itp.).
8. Identyfikacją i rozpoznaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki oraz komórki organizacyjne Policji.

Jak powinieneś zachować się po otrzymaniu informacji o podłożeniu lub groźbie podłożenia "bomby":

1. Podczas działań związanych z neutralizacją "bomby" zastosuj się do poleceń Policji.
2. Ciekawość jest niebezpieczna - jak najszybciej oddal się z miejsca zagrożenia wybuchem. Po drodze informuj o zagrożeniu jak największe grono osób będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę.
3. Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji w obiektach publicznych, np. supermarketach, halach widowiskowo-sportowych, kinach, niezwłocznie udaj się do wyjścia, zgodnie ze wskazaniami administratora budynku lub wskazaniami upoważnionych osób.
4. W przypadku włączenia parkingu dla pojazdów w strefę zagrożenia, nie "ratuj" na siłę swojego samochodu - życie jest ważniejsze.
5. Powyższe procedury obowiązują także we wszystkich rodzajach transportu publicznego.

PODSUMOWANIE

PAMIĘTAJ:

- **Zachowaj spokój i zorientuj się, jak bezpiecznie opuścić niebezpieczną strefę.**
- **Zawsze stosuj się do poleceń osób kierujących akcją ewakuacyjną lub ratowniczą.**
- **Jeżeli nie podjęto działań zapobiegawczych, powiadom stosowne służby.**
- **Nigdy nie dotykaj podejrzanych przedmiotów niewiadomego pochodzenia pozostawionych bez opieki.**

IV. INFORMACJA NA TEMAT TELEFONÓW ALARMOWYCH

999 - Pogotowie Ratunkowe,

998 - Straż Pożarna,

997 - Policja,

987 - Wojewódzkie Centra zarządzania Kryzysowego,

112 - telefon alarmowy dla użytkowników telefonów komórkowych,

0 800 120 226 - infolinia Policji (połączenie bezpłatne).

Opracowano w Komendzie Głównej Policji.